

KAS TOS DŪMUS KŪPINĀJA

Deja puišiem, neierobežotam pāru skaitam

Apraksts veidots 10 puišiem

Agra Daņiļeviča horeogrāfija

Dagmāras Lejas apraksts

Valda Muktupāvela mūzika

“Kas tos dūmus kūpināja” ir sižetiska skatuves deja, kas pirmoreiz iestudēta A. Daņiļeviča deju grupai *Dzirnās* 2012. gada vasarā.

Deja ieguvusi I vietu XVII Jaunrades deju konkursā Valmierā 2013. gada janvārī Tautas deju ansambļa *Daiļrade* izpildījumā.

Dejai pieci gājieni. Mūzikas taktsmērs 4/4.

Dejas sākumā puiši izvietojušies abās skatuves pusēs, uznāciens brīvs, improvizēts, var tikt iestudēts pēc kolektīva vadītāja ieskatiem. 1. un 2. puišis ievada (2 t.) laikā (vai īsi pirms tam) iznāk un satiekas skatuves centrā (1. zīm.).

Pirmais gājiens

(I x 2 / 22 t.)

Gājiena laikā tiek izpildīta 1. un 2. kustība ar skatu vienam pret otru. Lai veidotos saspēle starp partneriem, nedaudz pamainīti rakursi.

1. – 2. t. 1. un 2. puišis izpilda 1. kustības 1. – 2. t. darbības ar skatu viens pret otru. Tajā laikā uz skatuves iznāk 9. un 10. puišis un nostājas 2. zīmējumā norādītajās vietās.
3. – 5. t. 1., 2., 9., 10. puišis izpilda 1. kustības 3. – 5. t. darbības ar skatu viens pret otru. 3. t. “trīs” laikā pavirzās 2. zīmējumā norādīto nepārtraukto bultu virzienā un 4. t. “trīs” laikā – 2. zīmējumā norādīto pārtraukto bultu virzienā. Vienlaicīgi uz skatuves iznāk 3. un 4. puišis. 5. t. beigās izveidojies 3. zīmējums.
6. – 10. t. 1., 2., 3., 4., 9., 10. puišis izpilda 2. kustību ar skatu viens pret otru. 6. t. laikā virzās 3. zīmējumā norādīto bultu virzienā, 7. t. laikā virzās 4. zīmējumā norādīto bultu virzienā un 8. un 9. t. laikā virzās 5. zīmējumā norādīto bultu virzienā. Uz skatuves pamazām iznāk pārējie puiši.
11. t. Ar četriem gājiena soļiem puiši nostājas 6. zīmējumā.
12. – 20. t. Visi puiši atkārtoti 1. un 2. puiša I gājiena 1. – 9. t. darbības, ievērojot tos pašus rakursus un virzienus.
21. t. Puiši izpilda 10. t. “vienī, divī” darbības, bet “trīsi, četri” laikā ar gājiena soļiem sāk veidot 7. zīmējumu, virzoties 6. zīmējumā norādīto bultu virzienā.
22. t. Ar gājiena soļiem turpina veidot 7. zīmējumu. “Trīsi” laikā puiši sadod rokas dārziņā, “četri” laikā – “atgāž” auguma augšdaļu atpakaļ.

Otrais gājiens

(I / 11 t.)

1. t.

“Vieni, divi” – 2., 4., 6., 8., 10. puisis ceļ labo kāju un ar lielu vēzienu noliek to krustā priekšā savai kreisajai kājai.

“Trīsi, četri” – 1., 3., 5., 7., 9. puisis atkārtο II gājiena pirmās taks 2., 4., 6., 8., 10. puīša “vieni, divi” darbības.

2. t. Puiši atkārtο 1. t. darbības, bet šoreiz ar kreiso kāju.

3. t.

“Vieni, divi” – visi reizē, atliecot auguma augšdaļu atpakaļ vēl vairāk, ceļ augšā labo kāju (virs jostas vietas augstuma) un liek lielu soli uz dārziņa centru.

“Trīsi” – notupstas, palaiž vaļā sadotās rokas.

“Četri” – atbalstoties uz rokām, ar lēcieni uzsper kājas uz aizmuguri.

4. t.

“Vieni, divi” – kreiso kāju saliecot zem sevis un pagriežoties ar skatu uz āru, apsēžas.

“Trīsi” – ceļas augšā, pārnesot svaru uz labās kājas un griežoties 1/2 pa labi.

5. t. Ar gājiena soļiem saiet ciešākā aplī un sadod rokas dārziņā.

6. – 9. t. Sadevuši rokas dārziņā, puīši 4 reizes izpilda 3. kustību, strauji virzoties DCV.

10. – 11. t. Ar gājiena soļiem puīši izveido 8. zīmējumu.

Trešais gājiens

(II / 14 t.)

Apraksts veidots 1. un 2. puisim. Visi nepāra skaita puīši izpilda 1. puīša darbības, visi pāra skaita puīši – 2. puīša darbības.

1. t.

“Viens, divi” – 2. puisis ar plašu žestu mēģina iesist 1. puisim, tas neizdodas, jo 1. puisis pieliecas. 2. puisis (pēc sitiena, kas nav izdevies) apgriežas 1/2 pa kreisi

“Trīs, četri” – 2. puisis zaudē līdzsvaru un gāžas atmuguriski vīrsū 1. puisim, kurš to noķer.

2. t.

“Viens, divi” – 1. puisis “grūž” 2. puīsi nost no sevis, 2. puisis krīt uz priekšu, atbalstoties uz rokām, kreiso kāju paceļ atpakaļ.

“Trīs, četri” – 1. puisis ar abām rokām saķer 2. puīša augšā pacelto kreiso kāju un grūž to uz skatuves dibenplāna pusi, pats apgriežoties 1/2 pa labi. 2. puisis 2. t. beigās, griežoties 1/2 pa kreisi, pieceļas.

3. t.

“Viens, divi” – 1. puisis zaudē līdzsvaru un krīt atmuguriski 2. puīša rokās.

“Trīs, četri” – 2. puisis uzstumj 1. puīsi atpakaļ uz kājām.

4. t.

“Viens, divi” – 2. puisis tuvojās 1. puisim no aizmugures un ar labo roku “sit” 1. puisim un pieķeras tam pie kreisā pleca.

“Trīs, četri” – 1. puisis satver 2. puīsi zem lāpstiņām un pārmet 2. puīsi sev priekšā, 2. puisis ar kreiso roku pieķeras pie 1. puīša labā pleca.

5. t.

“Viens, divi” – nemainot iepriekšējo satvērienu un auguma stāvokļus, 1. puisis paceļ 2. puisi nedaudz uz augšu un “pārmet” to 1/4 atpakaļ (uz to pusi, no kuras 2. puisis tam “uzbrucis”).

“Trīsi, četri” – puīši maina satvērienu – sadod labās rokas – 1. puisis 2. puisi nolaiž lejā uz muguras gandrīz līdz grīdai.

6. t.

“Viens, divi” – 1. puisis ceļ augšā 2. puisi, labās rokas paliek sadotas, ar lielu soli tie iet viens otram garām un it kā “atduras” sadoto roku dēļ (puīši ir nonākuši tajās pusēs, kur sāka III gājienu).

“Trīs, četri” – puīši pagriežas viens pret otru, 1. puisis pienāk blakus 2. puisim, sagatavojas pārmetienam.

7. t.

“Viens, divi” – 2. puisis pārmet 1. puisi.

“Trīs, četri” – visi nogāžas zemē.

8. t. Visi apsēžas ar muguru pret skatītājiem, kājas iztaisnotas priekšā.

9. t.

“Viens, divi” – 2. puisis ar spēcīgu atvēzienu cenšas “iesist” 1. puisim pa krūšu kurvi, 1. puisis noliecas un izvairās.

“Trīs, četri” – 1. puisis ar spēcīgu atvēzienu cenšas “iesist” 2. puisim pa krūšu kurvi, 2. puisis noliecas un izvairās.

10. t.

“Viens, divi” – 2. puisim izdodas “iesist” 1. puisim pa krūšu kurvi.

“Trīs, četri” – abi puīši no spēcīgā sitiena “saļimst” – izpleš rokas uz sāniem un apguļas uz muguras.

11. t.

Izgaida guļus stāvoklī.

12. t. – 14. t. – lēni ceļas augšā, atspiežoties viens pret otra muguru, “noskurinās”, saņem pēdējos spēkus un nostājas 9. zīmējumā norādītajās vietās.

Ceturtais gājiens

(I / 11 t.)

1. – 5. t. Puīši izpilda 1. kustību ar skatu pret skatītājiem.

6. – 10. t. Puīši izpilda 2. kustību ar skatu pret skatītājiem.

11. t. Puīši ar gājienu soļiem, virzoties 9. zīmējumā norādīto bultu virzienā, izveido 10. zīmējumu.

Piektais gājiens

(I / 11 t.)

Puīši uzlikiusi kreiso roku uz priekšā stāvošā puīša kreisā pleca. Brīžos, kad augums “saļimst”, tas balstās uz priekšā vai aizmugurē stāvošā puīša auguma.

1. – 8. t. Puīši 4 reizes izpilda 4. kustību (1. un 3. reizē, sākot ar labo, 2. un 4. reizē – ar kreiso kāju).

3. – 4. t. – 3. puisis ar gājienu soļiem virzās 11. zīmējumā norādītās nepārtrauktās bultas virzienā un nonāk puīšu virknes aizmugurē.

5. – 7. t. – 4. puisis (līdzīgi kā iepriekš 3. puisis) ar gājiena soļiem virzās 11. zīmējumā pārtrauktās bultas virzienā un nonāk virknes aizmugurē.
7. t. – 7. puisis, ejot tajā pašā virzienā, kur iepriekš gāja 4. puisis, nesteidzoties sāk virzību nost no skatuves (šim puisim deja beidzas skatuves kreisās puses priekšējā kulisē).
8. t. – 8. puisis ar gājiena soļiem sāk virzīties pakaļ 7. puisim.
9. – 11. t. Puiši ar gājiena soļiem noiet no skatuves (tajos virzienos, kur iepriekš jau bija uzsākuši kustību).

Kustību apraksts

1. kustība

Kustību izpilda 5 t.

1. t.
- Aiztaktī labā kāja nedaudz saliekta celī veido *rondu* no aizmugures uz priekšu līdz kreisajai diagonālei, vienlaicīgi augšā tiek pacelta labā roka.
- “Vien -” – uzsvērts solis ar labo kāju priekšā kreisajai kājai, labā roka akcentēti tiek nolaiستا lejā, augums tiek pagriezts 1/4 pa kreisi un nedaudz noliekts uz priekšu.
- “- i” – neliels solis ar kreiso kāju atpakaļ, vienlaicīgi augums tiek iztaisnots un pagriezts atpakaļ 1/4 pa labi.
- “Div -” – neliels solis ar labo kāju blakus kreisajai.
- “- i” – ar nelielu ielēcieni svārs tiek pārnesti uz kreisās kājas, labā kāja, nedaudz saliekta celī, pacelta uz aizmuguri, augums noliekts uz priekšu, rokas ievēzētas virzienā pa labi.
- “Trīs -” – izgaida, saglabājot iepriekšējo roku, kāju un auguma stāvokli.
- “- i” – neliels solis ar labo kāju, kreisā, saliekta celī, tiek pacelta priekšā.
- “Četri” – akcentēts solis ar kreiso kāju priekšā labajai, labo, saliektu celī, paceļ atpakaļ, rokas atvēzētas atpakaļ.
2. t.
- “Vien -” – labo kāju vēzējot no aizmugures uz priekšu, izpilda lēcieni uz priekšu, vienlaicīgi rokas caur priekšpusi tiek vēzētas augšup.
- “- i” – piezemējas uz labās kājas, kreisā kāja, celī saliekta, pacelta priekšā.
- “Divi” – akcentēts solis ar kreiso kāju uz priekšu, rokas gar sāniem.
- “Trīs i” – saliekot kājas VI pozīcijā, veic pilnu apgriezieni ap sevi pa labi, rokas paceltas virs galvas.
- “Četri” – neliels ielēciens II pozīcijā, vienlaicīgi rokas nolaiž gar sāniem.
3. t.
- “Vieni” – ielēciens uz labās kājas, pagriežot augumu 1/4 pa labi, vienlaicīgi paceļot kreiso kāju, nedaudz saliektu celī, aiz muguras un paceļot rokas sev virs galvas.
- “Divi” – svārs paliek uz labās kājas, kreiso kāju caur leju pārvēzē uz priekšu, vienlaicīgi iztaisno augumu un rokas caur leju pārvēzē uz kreiso pusi.

- “Trīs -” – pagriežot augumu 1/4 pa kreisi un vēzējot kreiso kāju caur leju sānis, izpilda lēcieni (virzoties pa kreisi), lēciena laikā rokas vēzē apļveida kustībā (virzienā caur labo pusi).
- “- i” – solis ar kreiso kāju, turpinot griezt augumu vēl 1/4 daļu pa kreisi un turpinot veikt iepriekš aprakstītās roku darbības.
- “Četri” – solis ar labo kāju priekšā kreisajai, kājas neliels iesēdiens, auguma augšdaļa pagriezta 1/4 pa labi, kreisā roka nolaista lejā, labo roku vēzē atpakaļ (apļveida kustība caur labo pusi).
4. t.
 “Vieni” – saglabājot iepriekšējo kāju pozīciju, auguma augšdaļa tiek pagriezta 1/2 pa kreisi, vienlaicīgi ar rokām veic apļveida kustību, tās vēzējot caur kreiso pusi.
- “Divi” – saglabājot iepriekšējo kāju pozīciju, auguma augšdaļa tiek pagriezta 1/2 pa labi, rokas turpina iepriekšējo kustību un tiek nofiksētas auguma labajā pusē (zem jostas vietas augstuma).
- “Trīs” – pārnesot svaru uz labās kājas un no tās atsperoties, kreiso kāju izstiepj sānis pa kreisi un lec gaisā, atverot vaļā abas kājas un rokas paceļot augšā virs galvas.
- “Četri” – pēc lēciena piezemējas uz abām kājām tupus, rokas gar sāniem.
5. t.
 “Vieni” – lēciens gaisā, apgriezoties pilnu apgriezīenu ap sevi pa labi, izstiepjot augumu un kājas; rokas paceļot augšā virs galvas.
- “Divi” – ielēciens plašā II kāju pozīcijā, vienlaicīgi rokas sakrusto sev priekšā uz krūtīm.
- “Trīs -”
 “- i, četr -” – divi ielēcieni II kāju pozīcijā, vienlaicīgi rokas atver sānis.
 “- i” – izgaida.

2. kustība

Kustību izpilda 5 t.

1. t.
 “Vieni, divi, trīs” – trīs soļi nelielā iesēdienā, sākot ar labo kāju un apejot 5/8 ap sevi pa labi.
- “Četri” – iekritiens uz labās kājas, kreiso, nedaudz saliektu celī, paceļ augšā (ja dejo pret skatītājiem, tad uz skatuves dibenplāna kreisās aizmugurējās kulises pusi), rokas atver sānis vaļā.
2. t.
 “Vieni, divi” – liek soli ar kreiso kāju sānis (virzienā, kur tā iepriekš bijusi pacelta), labo kāju ceļ augšā un lecienu apgriežas ap sevi 3/4 pa kreisi, piezemējas plašā II kāju pozīcijā.
- “Trīs” – liek soli ar labo kāju sānis.
- “Četri” – pārnesot svaru, liek plašu soli ar kreiso kāju krustā priekšā labajai kājai.

3. t.

“Vieni, divi” – liekot soli atpakaļ ar labo kāju, kreiso taisni ceļi izstiepj sānis un griežas pusotru reizi ap sevi pa labi.

“Trīsi” – neliels solis ar kreiso kāju (ja dejo pret skatītājiem, tad piegriežas tik daudz, lai būtu ar seju pret skatītājiem).

“Četri” – iekritiens uz labās kājas, vienlaicīgi paceļot kreiso priekšā jostas vietas augstumā un rokas atverot sānis vaļā.

4. t. – saglabājot iepriekšējo roku un kāju stāvokli, veic četrus lēcienus uz labās kājas, vienlaicīgi apgriezoties vienu reizi ap sevi pa kreisi.

5. t. – izpilda 1. kustības 5. t. darbības, tikai lēciena vietā izpilda apgriezīenu VI kāju pozīcijā pa kreisi.

3. kustība

Kustību izpilda 1 t.

Kustība sākas aizmuktī.

“ - i - ” – solis ar labo kāju sānis.

“Vien - ” – solis ar kreiso kāju krustā priekšā labajai.

“ - i ” – solis ar labo kāju sānis.

“Div - ” – solis ar kreiso kāju krustā aizmugurē labajai.

“ - i ” – solis ar labo kāju sānis.

“Trīsi” – solis ar kreiso kāju krustā priekšā labajai, vienlaicīgi ceļ sānis augšā labo kāju un izpilda lēcieni, turpinot iepriekš izsāktu virzību pa labi.

“Četr” – pēc lēciena piezemējās uz kreisās kājas.

“ - i ” – solis ar labo kāju sānis.

4. kustība

Kustību izpilda 2 t.

1. t.

“Vieni, divi, trīsi” – trīs soļi nelielā iesēdienā, virzoties uz priekšu, sākot ar labo kāju.

“Četri” – saglabājot esošo kāju stāvokli (labā kāja priekšā kreisajai, svars uz abām kājām, abas nedaudz ieliektas ceļos), “saļimst” auguma augšpusē (tiek noliekta uz priekšu).

2. t.

“Vieni, divi” – lēnām iztaisnojot augumu, divi soļi atpakaļ, sākot ar kreiso kāju.

“Trīsi” – saglabājot esošo kāju stāvokli (kreisā kāja priekšā, svars uz abām kājām, abas nedaudz ieliektas ceļos), labā kāja saliecas ceļgalā vēl vairāk (“saļimst”).

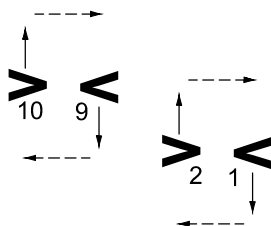
“Četri” – saglabājot iepriekšējo kāju stāvokli, auguma augšdaļa “saļimst” atpakaļ.

KAS TOS DŪMUS KŪPINĀJA

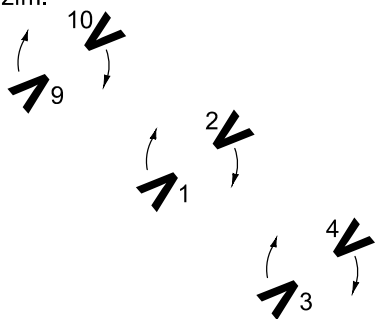
1.zīm.

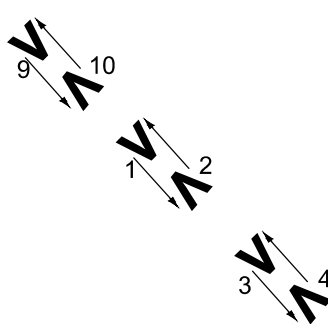
2.zīm.

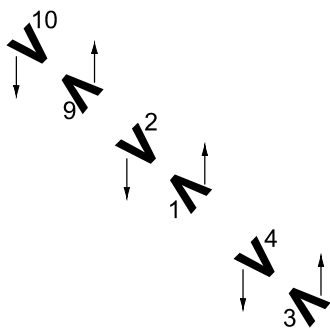
3.zīm.

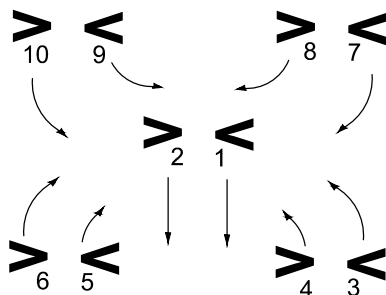
4.zīm.

5.zīm.

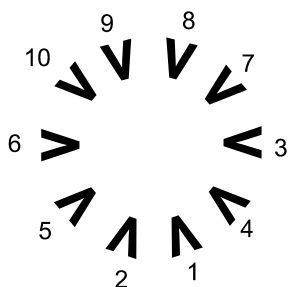

6.zīm.

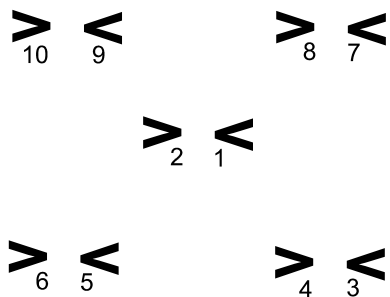

KAS TOS DŪMUS KŪPINĀJA

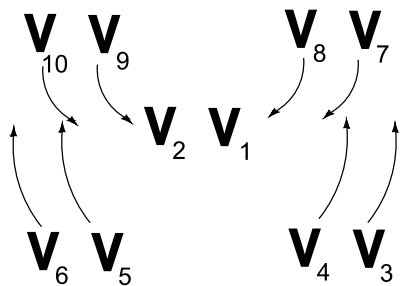
7.zīm.

8.zīm.

9.zīm.

10.zīm.

11.zīm.

KAS TOS DŪMUS KŪPINĀJA

Valdis Muktupāvels

I m.

5

9

13 II m.

18

23

secība: I; I; I; II; I; I